

Г. Ремпф, ключовий експерт проекту «Удосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні»:

«Об'єднання в мережі інфраструктури підтримки інновацій та бізнесу»¹.

<...> Приклади мереж інфраструктури підтримки інновацій та бізнесу. Інфраструктура підтримки інновацій та бізнесу сформувала розмаїття мереж, організованих за регіональним, національним та інтернаціональним принципами. Додатково групи, що належать до цієї інфраструктури, мають тенденцію самоорганізовуватись у мережі, що забезпечують особливі види підтримки, такі як, наприклад, трансфер технологій, ділові послуги або підтримка інкубаторів, промислові кластери, фінансування інновацій тощо.

У мережі часто об'єднуються національні наукові парки. Наприклад, головною метою Асоціації наукових парків Великобританії (UKSPA) є здобуття статусу авторитетного органу з планування, розвитку і створення наукових парків, що полегшують та допомагають розвитку та управлінню інноваційних, швидкозростаючих організацій, заснованих на знаннях. Однак участь в UKSPA не обмежується тільки організаціями з Великобританії. Члени UKSPA також активно працюють у таких мережах, як EBAN, EVCA, IRC та Міжнародна асоціація наукових на технологічних парків.

Заснована Європейською комісією у 2008 р. Європейська мережа підприємств (EEN) об'єднала учасників мереж колишніх Центрів передачі інновацій (IRC) та Євроінфоцентрів (EIC), що були засновані у 1995 та 1987 рр. відповідно. IRC опікувалася трансфером технологій, а EIC – інформацією та підтримкою у сфері бізнесу. Мережа складається з низки регіональних та національних мереж, що координуються із центру Виконавчого агентства з конкурентоспроможності та інновацій (EACI). У 2010 р. EEN була присутня у 45 країнах, маючи у своїх лавах близько 4 тис. досвідчених працівників, розташованих у 600 місцевих партнерських організаціях, що надають експертні консультації та послуги європейським компаніям. Організації за межами ЄС можуть подавати заявки на пізніший вступ, але на засадах відсутності фінансування. Нова інтегрована мережа забезпечує всі інформаційні потреби малих та середніх підприємств (SME) та компаній у Європі в одному місці.

Європейська мережа (EBN) бізнес-інноваційних центрів (BIC) була заснована в 1984 р. як результат спільної ініціативи Європейської комісії,

¹ Продовження. Поч. див.: Шляхи розвитку української науки. – 2012. – № 4 (83). – С. 113–114; № 5 (84). – С. 158–161.

європейських промислових лідерів та центрів бізнесу та інновацій. EBN наразі є найвагомішою неурядовою пан-європейською мережею, що об'єднує понад 200 центрів підтримки бізнесу та інновацій та подібних організацій, таких, як інкубатори, центри інновацій та підприємництва тощо, у новій, збільшеній Європі. EBN активує створення нових бізнесів шляхом підтримки інновацій, інкубацій та міжнародної перспективи, виступає як міст підтримки між різними організаціями, надає експертні знання в численних галузях, включаючи джерела фінансування. Участь у мережі EBN потребує сплати річного членського внеску. Участь у EBN розділена на дві категорії: повноправне членство та асоційоване членство. Повноправне членство надається організаціям бізнесу та підтримки, що впровадили систему гарантії якості EBN, яка містить статут якості та протокол самооцінювання.

Міжнародна асоціація наукових та технологічних парків (IASP) є всесвітньою мережею наукових та технологічних парків. Вона була створена у 1984 р. та має штаб-квартиру в Іспанії. IASP пов'язує професіоналів з наукових парків з усіх країн світу та надає послуги, що прискорюють зростання та ефективність її членів. Учасники покращують конкурентоспроможність компаній та підприємців у містах, де вони розташовані та роблять свій внесок у глобальний економічний розвиток шляхом інновацій, підприємництва та трансферу знань і технологій. У 2008 р. IASP мала 359 членів, що охоплювали 150 тис. компаній, розташованих у парках членів IASP у 74 країнах у п'яти регіональних підрозділах: IASP Азія – Тихоокеанський регіон, IASP Європа, IASP Латинська Америка, IASP Північна Америка, IASP Західна Азія. У період між 1984 та 2007 рр. IASP організувала 24 світові та 42 регіональні конференції. IASP також є членом-засновником Світового союзу інновацій.

Інші важливі мережі. Існують спеціалізовані мережі, які не ставлять за мету поєднання інфраструктури підтримки інновацій та бізнесу. Деякі націлені на послуги, що їх надає інфраструктура підтримки інновацій та бізнесу своїм клієнтам. Інші створюються для виконання спеціальних функцій, наприклад, TechnologieAllianz є німецькою мережею агенцій, що займаються маркетингом патентів та трансфером технологій. Чимало спеціалізованих мереж працюють на міжнародних засадах, хоча заснуються в певній країні. Деякі присвячують свою діяльність пошукам фінансування (бізнес-ангели, венчурний капітал, галузеві фонди тощо). Одна з цих мереж, Європейська асоціація приватних акціонерів та венчурного капіталу (EVCA) представляє європейський сектор приватних акціонерів та підтримує певний клас активів у Європі та у світі. Асоціація представляє інтереси певної галузі у взаємодіях з регуляційними та контролюючими

інституціями, розробляє професійні стандарти, здійснює галузеві дослідження, професійний розвиток та галузеві збори, сприяє взаємодіям між її членами та головними гравцями у промисловості, насамперед інституціональними інвесторами, підприємцями, державними посадовцями та науковими працівниками. Її діяльність охоплює цілий спектр приватного капіталу: венчурний капітал (від бізнес-ідеї та нового підприємства до інвестицій у розвиток), продаж та купівля компаній.

Один з головних аспектів приналежності до мережі – це ефект синергії та обмін досвідом. Участь у мережах не обмежена лише високопосадовими особами. Ті, хто надають різноманітні послуги інфраструктурі підтримки інновацій та бізнесу, можуть поділитися своїм досвідом співпраці з мережами. Інфраструктура підтримки інновацій та бізнесу об'єднує багато мереж задля створення та підтримки як внутрішніх, так і зовнішніх взаємозв'язків між організаціями з підтримки інновацій та бізнесу, взаємодії на місцевому та регіональному рівні, та заради підтримки певних цілей.

Оцінка ефективності діяльності (бенчмаркінг) інфраструктури підтримки інновацій та бізнесу. Бенчмаркінг – це додатковий аспект належності до мережі, що пов'язаний з управлінням інфраструктурою підтримки інновацій та бізнесу. Бенчмаркінг дає змогу організації в цій сфері оцінити себе відносно еталону в будь-якій практичній діяльності, що існує в мережі. Звісно, це потребує від членів мережі згоди на вивчення своєї діяльності та порівняння її результатів і продуктивності. Ця інформація поширюється серед учасників мережі, найчастіше у формі звіту. Коли бенчмаркінг стає постійним процесом, спостерігається загальне покращання в роботі мереж.

Бенчмаркінг пропонує шлях до успіху, оскільки він спрощує планування покращення якості послуг усередині інфраструктури підтримки інновацій та бізнесу. З підвищенням рівня послуг усі учасники процесу бенчмаркінгу наближаються до найкращого існуючого стандарту. З іншого боку, будь-які недоліки, коли стають наявними, можуть бути скореговані.

Узагальнення щодо міжнародної інфраструктури підтримки інновацій та бізнесу. Міжнародні мережі охоплюють велику кількість організацій, що мають різне географічне покриття, тематику, наявність спеціалізації, а також відрізняються за розміром, фінансуванням, походженням, структурою та рівнем участі членів. Вони активізують діяльність у певних сферах, таких як розробка спільних послуг та стандартів; трансфер технологій; маркетинг патентів; доступ до клієнтів чи фінансування; стимуляція створення нових компаній; підтримка у створенні міжнародних дослідницьких консорціумів; сприяння вільному пересуванню

дослідників або представництво інтересів учасників у взаємовідносинах з регулюючими та перевіряючими органами. Вони організують механізми обміну інформацією за допомогою зборів, конференцій, веб-сайтів, платформ, баз даних та інформаційних бюлетенів. Вони підтримують професійний рівень учасників шляхом доступу до експертних знань, тренінгів, рекомендацій, обміну досвідом та бенчмаркінгу. Зазвичай членство в мережі потребує сплати членського внеску, часу та відповідності певним критеріям. Таким чином, членство в мережах має бути ретельно сплановано, оскільки потребує розумного використання обмежених ресурсів.

Той, хто бере участь у мережах, що мають потенціал задовольнити нагальні потреби в українській інфраструктурі підтримки бізнесу та інновацій, має поставити такі запитання:

– які існуючі місцеві, національні та міжнародні мережі відкриті для вступу та є цікавими?

– чи в змозі український інноваційний центр дозволити витратити ресурси, необхідні для участі в мережі?

– за якими критеріями буде обиратися мережа для вступу?

– хто в Україні може зробити внесок у мережу?

– якими чином буде налаштований обмін між мережею та українськими центрами інновацій?

– як вимірятиметься ефективність участі у мережі?» *(Гармонізація та синхронізація європейських та українських інноваційних програм. – К. : ТОВ «Сінта Захід». – 2011. – С. 17–18).*